

Toepassing van de Wet Bibob bij aanbestedingsprocedures

Voorjaarsvergadering NVvA, wetenschappelijk deel
Utrecht, 27 juni 2024

mr. Matthijs Mutsaers

Hekkel

man advocaten | notarissen

**DUIDELIJK
HEKKELMAN.**

Belang van dit onderwerp

- Doel aanbestedingsregels: openstellen markt overheidsopdrachten + overheidsmiddelen zo efficiënt mogelijk besteden
- Inkoopvolume Nederlandse overheid in 2019: € 86,6 miljard (*)
- Doel Wet Bibob: voorkomen dat overheid ongewild criminele activiteiten faciliteert, bijv. via het gunnen van overheidsopdrachten
- Wet Bibob kan helpen bij onderzoek of deelnemer aan aanbesteding integer is
- Hoe werkt dat?

(*) Bron: Significant

- <https://www.kennisplatformondermijning.nl/kennisbank/bijlage/1078>

Agenda

1. Toepassingsbereik Wet Bibob:
  - 1a. Bij overheidsopdrachten (algemeen)
  - 1b. In het sociaal domein
  - 1c. Conclusie
2. Systematiek Wet Bibob:
  - 2a. Bij overheidsopdrachten
  - 2b. Bij open house
3. Op welke momenten en naar wie kan Bibob-onderzoek worden gedaan?
4. Mogelijke consequenties uitkomst Bibob-onderzoek
5. Aandachtspunten Bibob-onderzoek bij aanbestedingen
6. Conclusies/lessons learned
7. Pauze
8. Dilemma

1. Toepassingsbereik Wet Bibob

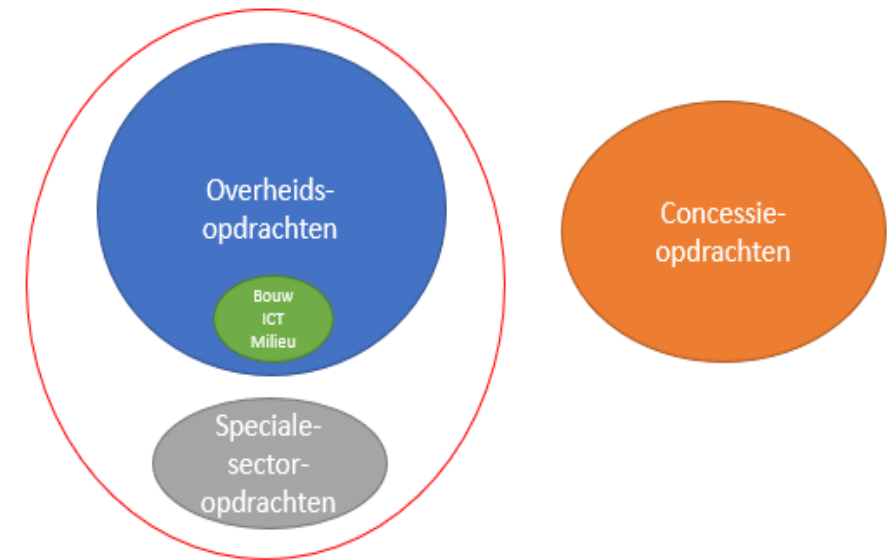
1a. Toepassingsbereik Wet Bibob bij overheidsopdrachten

Oude Wet Bibob:

- Toepassingsbereik bij aanbestedingen beperkt tot sectoren:
  - Bouw
  - ICT
  - Milieu

Huidige Wet Bibob (per 1/8/'20):

- Géén beperking meer tot sectoren, maar alle **overheidsopdrachten** en **speciale-sectoropdrachten** ex art. 1.1 AW2012

NB! Concessieopdrachten voor werken en diensten lijken (vooralsnog) niet onder het toepassingsbereik van de Wet Bibob te vallen!

1b. Toepassingsbereik Wet Bibob in het sociaal domein

- Wet Bibob ziet o.a. op overheidsopdrachten, dus ook op **overheidsopdrachten voor sociale en andere specifieke diensten** ('SAS-diensten')
- Inkoop in sociaal domein mag ook anders worden georganiseerd, bijv. via subsidie of **(semi-) open house-procedure/toelatingsprocedure** ('bestuurlijk aanbesteden')
- Echter: (semi-) open house-procedure/toelatingsprocedure **≠** overheidsopdracht
  - Zie: HvJ EU 2 juni 2016, C-410/14 (*Falk Pharma*), ECLI:EU:C:2016:399) en HvJ EU 1 maart 2018, C-9/17 (*Tirkkonen*), ECLI:EU:C:2018:142
- Reden: de keuze voor een inschrijving (lees: het meedingen in concurrentie), dat een intrinsiek element is van een overheidsopdracht, ontbreekt
- Géén overheidsopdracht **≠** Wet Bibob ?!

1b. Toepassingsbereik Wet Bibob in het sociaal domein

Situatie tot 1 oktober 2022:

→ géén Bibob-toets mogelijk bij (semi-) open house-/toelatingsprocedures, want géén overheidsopdracht ex art. 1.1 AW2012

Situatie per 1 oktober 2022:

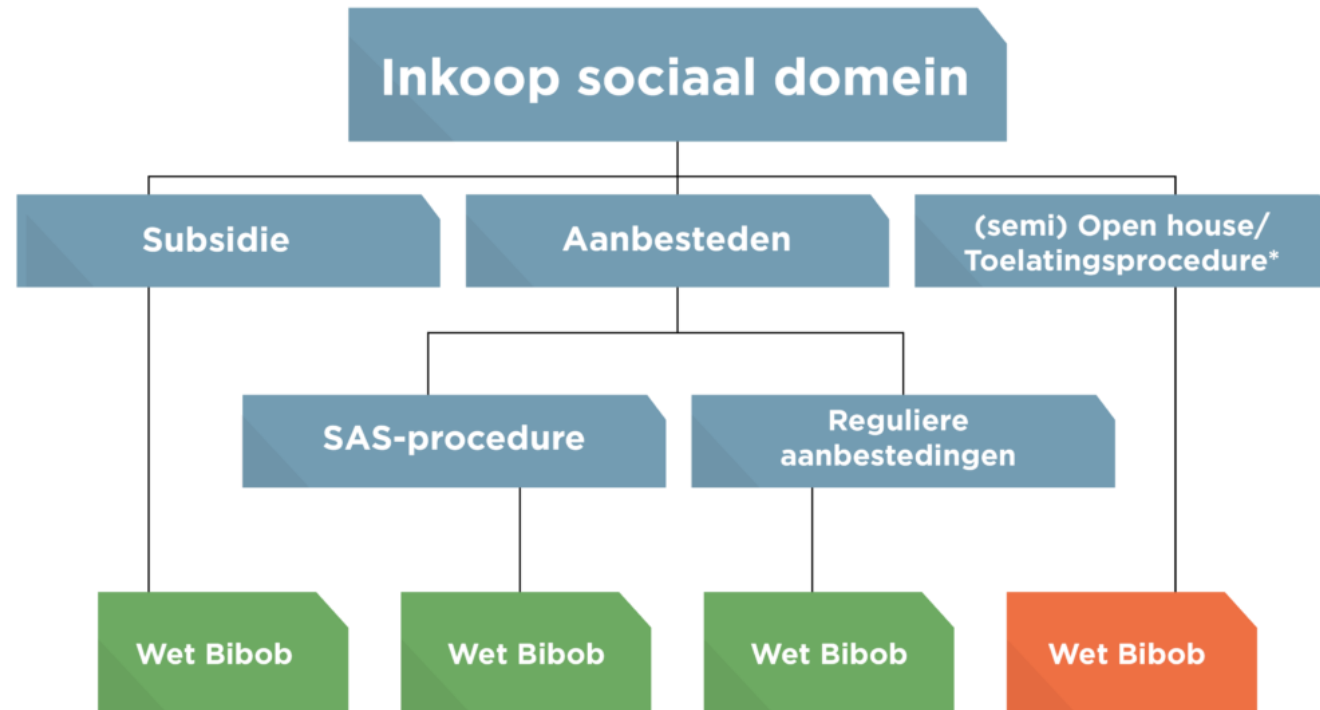
Wet tot wijziging van de Wet Bibob i.v.m. informatiedeling tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak en enige overige wijzigingen (Stb. 2022, 304 en 367): art. 1 lid 4 sub b Wet Bibob gewijzigd/toegevoegd

→ wél Bibob-toets mogelijk bij (semi-) open house-/toelatingsprocedure!

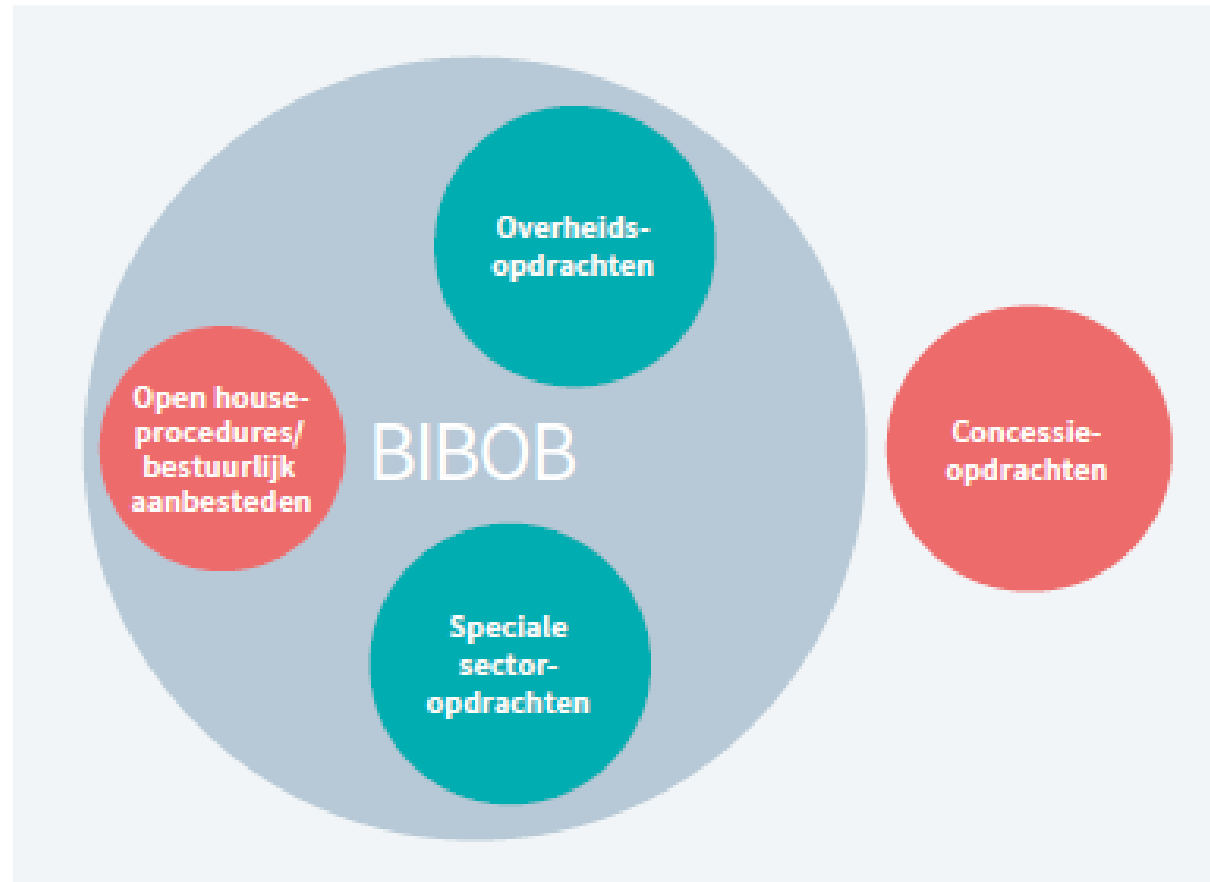
1b. Toepassingsbereik Wet Bibob in het sociaal domein

Situatie in het sociaal domein per 1 oktober 2022:

(*) = vrijwel alle vormen van bestuurlijk aanbesteden

1c. Conclusie toepassingsbereik Wet Bibob (situatie per 1/10/'22)

2. Systematiek Wet Bibob

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

- Géén verplichting om Wet Bibob toe te passen, maar bevoegdheid → beleid
- Toepassing Wet Bibob en mogelijkheid inwinnen Bibob-advies moeten zijn voorzien in de aanbestedingsstukken (transparantie)
  - Zie: Vزر. Rb. Noord-Holland 29 oktober 2013, ECLI:NL:RBNHO:2013:9802; Vزر. Rb. Gelderland 1 maart 2016 ECLI:NL:RBGEL:2016:1187; Rb. Gelderland 8 februari 2017 ECLI:NL:RBGEL:2017:1162

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

- Wie kan de Wet Bibob toepassen en Bibob-advies inwinnen?
- Een **rechtspersoon met een overheidstaak** kan **het Bureau** om advies vragen, o.a. voordat een gunningsbeslissing wordt genomen (art. 5 lid 2 Wet Bibob)
- Rechtspersoon met overheidstaak = o.a. de Staat, provincie, gemeente en waterschap ($\neq$ niet alle aanbestedende diensten en speciale-sectorbedrijven)
- Het Bureau = het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (het Landelijk Bureau Bibob, LBB)
  - Geen rechtspersoonlijkheid, maakt onderdeel uit van Ministerie van Justitie en Veiligheid
  - Organisatorisch ondergebracht bij de Dienst Justis
  - Adviseur in de zin van art. 3:5 Awb

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

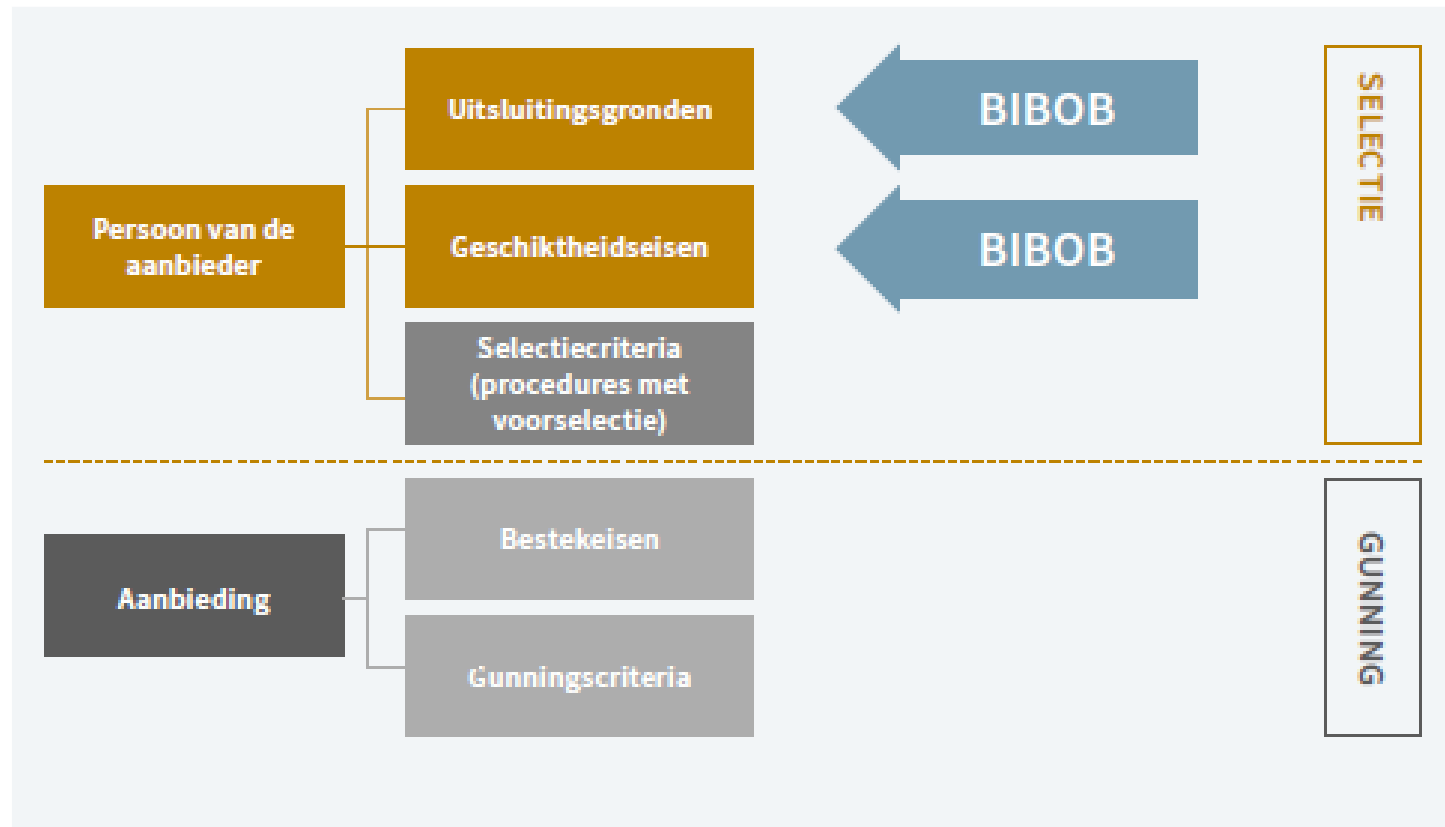
- **Specifieke toetsingscriteria** voor beoordeling LBB van gegadigden voor overheidsopdrachten (art. 9 lid 2 sub a t/m d Wet Bibob):
  - Feiten en omstandigheden die grond kunnen opleveren voor toepassing **uitsluitingsgronden** t.a.v. gegadigde of onderaannemer (sub a);
  - Mogelijkheid dat gegadigde of onderaannemer wordt **gefinancierd met uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen op geld waardeerbare voordelen** (sub c);
  - **Mate van gevaar** dat de gegadigde of de onderaannemer bij de **uitvoering** van de opdracht strafbare feiten zal plegen (sub d).
- MvT, *Kamerstukken II*, 1999/00, 26 883, nr. 3, p. 32/33/66: Bibob-toetsing sluit aan bij uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen inzake financieel-economische draagkracht → Bibob-toets ≠ afzonderlijke uitsluitingsgrond

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

- **Toetsingskader geldt zowel voor *bovendrempelige* als *onderdrempelige* overheidsopdrachten!**
- Zie art. 5 lid 1 Wet Bibob (en de MvT):

*“Een gegadigde voor **een overheidsopdracht waarop de bepalingen**, genoemd in artikel 9, tweede lid, **niet van toepassing zijn**, kan van de gunning van die opdracht of van het sluiten van de met een gunningsbeslissing beoogde overeenkomst worden uitgesloten met inachtneming van de criteria voor de kwalitatieve selectie in de zin van de bepalingen, bedoeld in artikel 9, tweede lid, onderdeel a en b.”*

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

Dwingende uitsluitingsgronden (art. 2.86 AW2012):

- Onherroepelijke veroordeling van gegadigde/inschrijver wegens deelneming criminele organisatie, omkoping, fraude, witwassen
- Ook v.t. op: persoon die lid is van bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan of die daarin vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft (art. 2.86 lid 3)

Terugkijktermijn: 5 jaar

Facultatieve uitsluitingsgronden (art. 2.87 AW2012):

- Faillissement, surséance, belastingen en sociale zekerheidspremies niet voldaan, etc.
- **Ernstige fout in de uitoefening van zijn beroep, waardoor twijfel integriteit, door aanbesteder aannemelijk te maken**
- Valse verklaring, door nalatigheid misleidende info verstrekt die belangrijke invloed kan hebben op uitsluitings-, selecte-, of gunningsbeslissing

Terugkijktermijn: 3 jaar

Gesloten stelsel: géén ruimte voor toevoeging aanvullende uitsluitingsgronden

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

Ernstige beroepsfout:

- HvJ EU 13 december 2012, C-465/11 (*Forposta*):

“elk onrechtmatig gedrag dat invloed heeft op de professionele geloofwaardigheid van de betrokken marktdeelnemer”

- MvT herziene AW2012:

“de ernstige fout in de uitoefening van het beroep moet er op enigerlei wijze toe leiden dat de integriteit van de ondernemer in twijfel raakt”

- Vb.: overtredingen van voorschriften betreffende gezondheid/arbeidsomstandigheden, milieudelicten, overtredingen van de Rijttijdenwet en van de Mededingingswet
- Gids P, p. 39: open norm, daarom zeer restrictief toepassen
- Advies: inkleuren a.d.h.v. voorbeelden MvT en concrete opdracht

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

- **Geschiktheidseis inz. financiële en economische draagkracht**
- Uitgangspunt AW2012:
- Ondernemer kan financiële en economische draagkracht aantonen door:
  - passende bankverklaringen of verzekering tegen beroepsrisico's
  - overlegging (uittreksels van) jaarrekeningen
  - verklaring betreffende de totale omzet of de omzet van een specifieke bedrijfsactiviteit in (maximaal) de laatste drie boekjaren

Maar: ruime discretionaire bevoegdheid aanbestedende dienst bij concreet invullen financiële en economische draagkrachteis en t.a.v. de verlangde bewijsmiddelen. Mits: in redelijke verhouding tot aard en omvang van de opdracht

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

- **MvT (oude) Wet Bibob:**

*“Wat betreft het **selectie criterium financiële draagkracht** is door de [Europese] Commissie benadrukt, dat **niet elke financiering door of afhankelijkheid van de georganiseerde criminaliteit leidt tot een financieel instabiele situatie**. Een en ander is afhankelijk van de totale financiële situatie van de ondernemer. Voorts is er door de Commissie op gewezen, dat met de ontneming van crimineel vermogen in het kader van de Plukzewet een lange tijd gemoeid kan zijn, hetgeen betekent **dat alleen bij opdrachten met een betrekkelijk lange looptijd gesproken kan worden van een financiële instabiliteit**. Daarnaast kunnen andere factoren een rol spelen zoals bijvoorbeeld de hoogte van de te verwachten sancties en de algehele financiële situatie van de onderneming.”*

- Dus: i.h.k.v. financieel-economische geschiktheidseis kijken naar financiële stabiliteit? In dat kader onderzoeken of sprake is van financiering met criminele middelen (art. 9 lid 2 sub c Wet Bibob)

2a. Systematiek Wet Bibob bij overheidsopdrachten

- **Bibob-onderzoek bij overheidsopdrachten beperkt tot:**
  - de gegadigde/inschrijver zelf (zie verder hierna);
  - de onderaannemer (mits bedongen);
  - de opdrachtnemer van de overeenkomst die na gunning is gesloten (mits bedongen).
- Zie art. 9 lid 2 en art. 5 lid 2 Wet Bibob

2b. Systematiek Wet Bibob bij open house

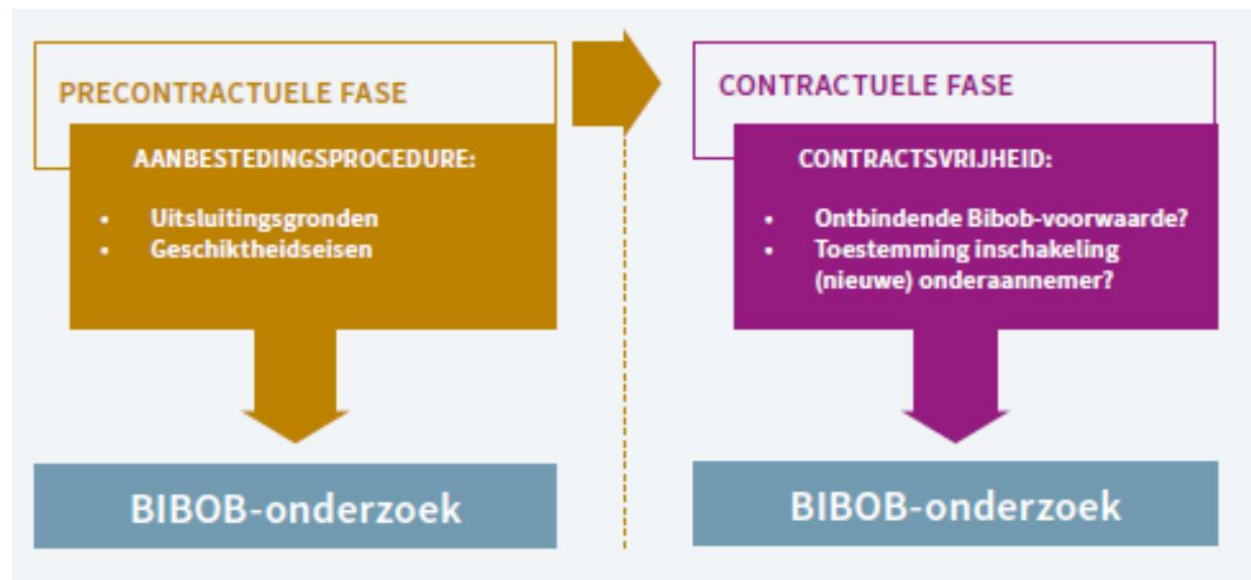
- Toepasselijk Bibob-regime: artt. 5 en 9
- Art. 9 lid 2 sub a verwijst naar u.g. ex AW2012, maar AW2012 is n.v.t. bij open house
- U.g. ex AW2012 vrijwillig toepassen kan/mag → alsdan Bibob-onderzoek mogelijk in dat kader (art. 5 lid 1 jo art. 9 lid 2 sub a en b Wet Bibob)
- Zie ook Amendement: (semi-) open house onder toepassingsbereik Wet Bibob

- AW2012 n.v.t. → niet gebonden aan gesloten stelsel u.g. → ruimte voor stellen andere/eigen u.g. (mits i.o.m. beginselen en toepasselijke wet- en regelgeving)
- Bibob-toetsing ook mogelijk i.h.k.v. andere, eigen u.g.?!

- **NB!** Voorgaande kan in de praktijk tot fricties leiden!

3. Op welke momenten en naar wie kan Bibob-onderzoek worden gedaan?

Momenten van Bibob-onderzoek

Bibob-onderzoek mogelijk op de volgende momenten (art. 5 lid 2 Wet Bibob):

- a. Voorafgaand aan gunningsbeslissing;
- b. Voorafgaand aan inroepen specifieke ontbindende "Bibob-voorwaarde" in overeenkomst, mits overeengekomen;
- c. Voorafgaand aan verlenen toestemming inschakeling onderaannemer, mits toestemmingsvoorwaarde is gesteld.

Werkwijze precontractuele fase/aanbestedingsfase

Best practice?! Zie par. 4.5.2 Handreiking:

1. Aanbestedingsrechtelijke toets a.d.h.v. bewijsmiddelen:

- Eerst: UEA toetsen → alle inschrijvers
- Alleen bij de voorlopige winnaar:
  - Uittreksel Handelsregister
  - Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA, zie verder hierna)
  - Verklaring Belastingdienst
- **NB!** Opvragen bewijsmiddelen bij winnaar = verplicht (art. 2.102 AW2012)

2. Bibob-onderzoek:

- Eerst eigen onderzoek a.d.h.v. Bibob-vragenlijst (art. 9 lid 5 Wet Bibob) → in aanbesteding incorporeren!
- Daarna evt. advies LBB inwinnen (advies i.i.g. binnen 8 + max. 4 weken, zie art. 15)

3. Mededeling selectie-/gunningsbeslissing + Alcatel-termijn

Uitgelicht: GVA vs. Bibob-onderzoek

- Met GVA aantonen dat:
  - Verplichte u.g. niet van toepassing op gegadigde/inschrijver (gaat 'slechts' over onherroepelijke veroordelingen)
  - Ook onherroepelijke veroordelingen van voormalig bestuurders, vennoten, maten of beheerders van een rechtspersoon die in jaar voor aanvraag GVA een beleidsbepalende functie in de rechtspersoon hebben vervuld, alsmede onherroepelijke veroordelingen van personen die lid zijn van bestuursorganen, leidinggevende en toezichthoudende organen (art. 2.86 lid 3 AW2012) kunnen tot weigering afgifte GVA leiden (art. 4.10 lid 3 AW2012)
  - De facultatieve uitsluitingsgronden ex art. 2.87 lid 1 sub c en d niet van toepassing zijn op de gegadigde/inschrijver, v.z.v. het onherroepelijke veroordelingen/beschikkingen wegens overtreding van de mededingingsregels betreft
- Maar let op:
  - GVA zegt (dus) niets over veroordelingen en beschikkingen die nog niet onherroepelijk zijn en evenmin iets over evt. andere ernstige beroepsfouten!
  - GVA betekent niet per se dat u.g. niet van toepassing zijn: na afgifte kan veroordeling onherroepelijk zijn geworden (GVA is max. 2 jaar geldig) → 'terugkijkvacuüm'

Uitgelicht: GVA vs. Bibob-onderzoek

- Toepassing Wet Bibob kan daarvoor oplossing bieden, want toetst actuele en andere (meer) gegevens (bronnen):

Bibob	GVA
<ul style="list-style-type: none"> • Aangeleverde informatie • Justitieel Documentatie Systeem (JDS) • Autoriteit Consument & Markt • Belastingdienst FIOD-ECD • Buitenlandse politie en justitie autoriteiten • CJIB • Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL) • FIOD • Basisregistratie personen (BRP) • IND • Inspectie Leefomgeving en Transport – Inlichtingen en Opsporingsdienst (ILT IOD) • Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Inspectie SZW) • Internet • Kadaster • Kamer van Koophandel • Koninklijke Marechaussee.	<ul style="list-style-type: none"> • Justitieel Documentatie Systeem (JDS) • Beschikkingen van Autoriteit Consument & Markt en de Europese Commissie

- Zie ook: Hof Arnhem-Leeuwarden 14 november 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:9625

Uitgelicht: GVA vs. Bibob-onderzoek

- Kring onderzoekssubjecten lijkt bovendien ruimer bij Bibob-onderzoek (zie art. 7a lid 2 Wet Bibob):
  - de betrokkene (oftewel: de gegadigde, de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een overheidsopdracht is of zal worden gegund);
  - de leidinggevende van betrokkene (oftewel: degene die direct of indirect leiding geeft of heeft gegeven aan betrokkene);
  - de zeggenschaphebbende over betrokkene (oftewel: degene die direct of indirect zeggenschap heeft of heeft gehad over betrokkene);
  - de vermogensverschaffer van betrokkene (oftewel: degene die direct of indirect vermogen verschaft of heeft verschaft aan betrokkene);
  - de onderaannemer van betrokkene (oftewel: een derde aan wie een deel van de overheidsopdracht in onderaanneming is of zal worden gegeven door de betrokkene).

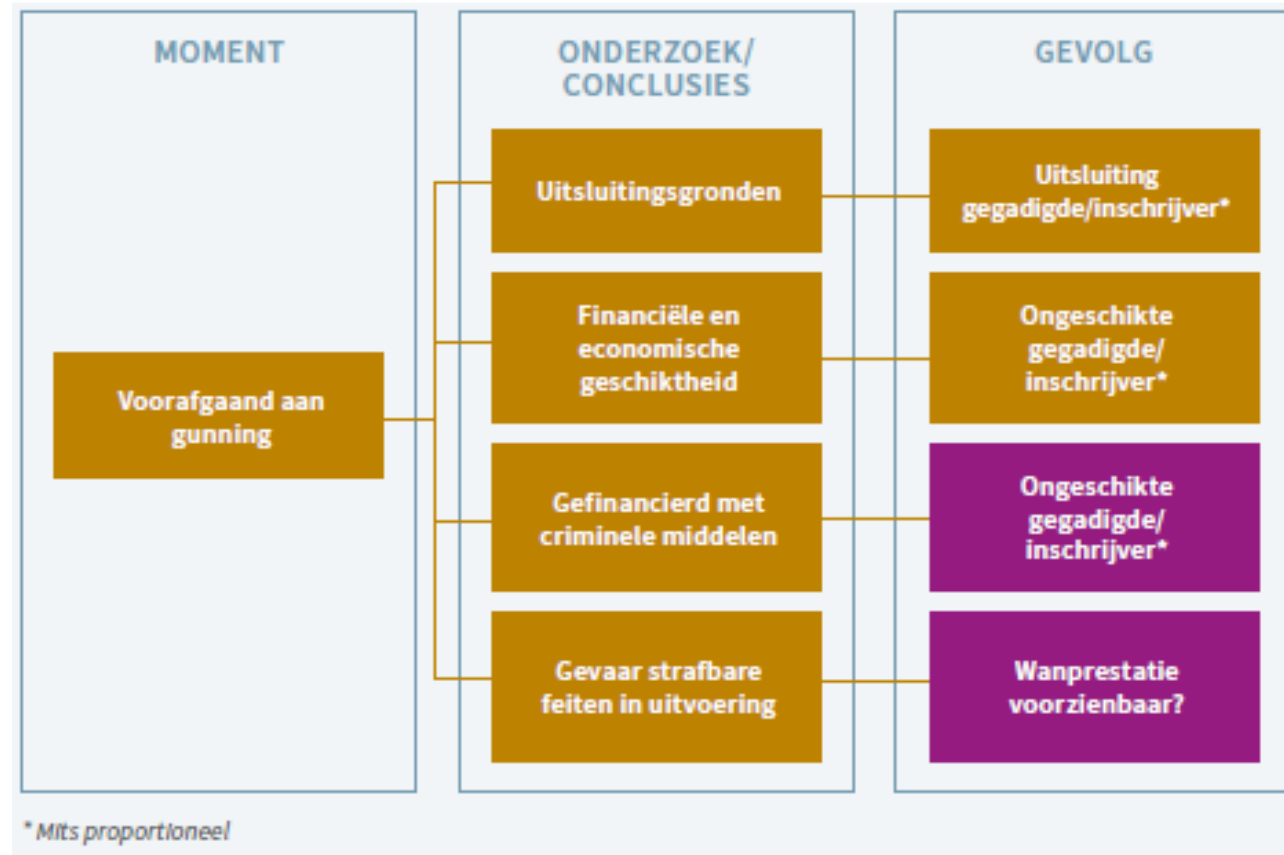
Uitgelicht: GVA vs. Bibob-onderzoek

- **Conclusie:**

- Bibob-onderzoek biedt mogelijkheid om aangeleverde info te verifiëren en aan te vullen, o.a. met oog op ernstige beroepsfout

4. Mogelijke consequenties uitkomst Bibob-onderzoek

Mogelijke consequenties uitkomst Bibob-onderzoek bij overheidsopdrachten

Mogelijke consequenties uitkomst Bibob-onderzoek bij overheidsopdrachten

Uitsluiting = 'ultimum remedium' → verplichting eigen afweging aanbestedende dienst, proportionaliteitstoets:

- Art. 2.87a AW2012:

"De aanbestedende dienst stelt een gegadigde of inschrijver waarop een uitsluitingsgrond als bedoeld in artikel 2.86, eerste of derde lid, of artikel 2.87 van toepassing is, in de gelegenheid te bewijzen dat hij voldoende maatregelen heeft genomen om zijn betrouwbaarheid aan te tonen. Indien de aanbestedende dienst dat bewijs toereikend acht, wordt de betrokken gegadigde of inschrijver niet uitgesloten."

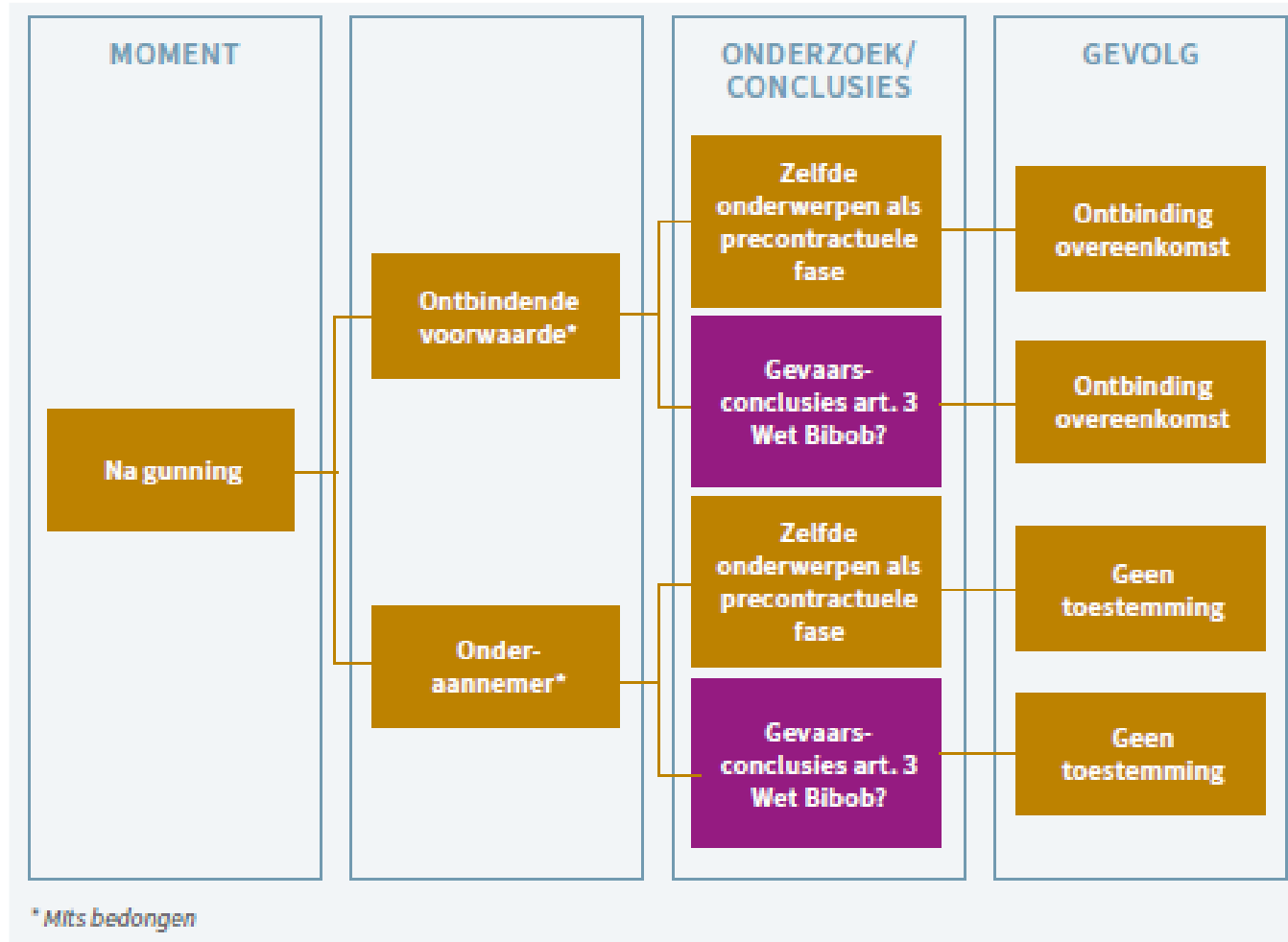
M.a.w.: eerst hoor/wederhoor n.a.v. uitkomst Bibob-onderzoek, dan pas beslissing uitsluiting of niet (zie ook art. 2.88 AW2012)

Mogelijke consequenties uitkomst Bibob-onderzoek bij open house

- Zelfde als bij overheidsopdrachten
- Analoge toepassing art. 2.87a AW2012, althans evenredigheidstoets o.b.v. algemene beginselen van behoorlijk bestuur
- M.a.w.: eerst hoor/wederhoor n.a.v. uitkomst Bibob-onderzoek, dan pas beslissing uitsluiting of niet

Mogelijke consequenties uitkomst Bibob-onderzoek na gunning bij overheidsopdrachten en open house

5. Aandachtspunten Bibob- onderzoek bij aanbestedingen

Aandachtspunten Bibob-onderzoek bij aanbestedingen

- **Eigen aanbestedingsbeleid**

- Toepassing en invulling ernstige beroepsfout
- Wanneer naar LBB? Drempelwaarde?
- Toetsingskader

- **Aanbestedingsstukken**

- Uitsluitingsgronden UEA, invulling ernstige beroepsfout
- Aankondigen Bibob-toets + incorporeren Bibob-vragenlijst
- Verwijzing naar beleid voor algemeen toetsingskader
- Fase (voorgenomen winnaar/selectiefase)
- Consequenties (mogelijke uitkomsten Bibob-advies en gevolgen daarvan)
- Ontbindende voorwaarde in ovk. (+ benoemen in aanbestedingsdocument)
- Toestemmingsbepaling onderaannemer + Bibob-toets

- **Vorbereiding en uitvoering aanbesteding**

- Bouw voldoende tijd in: Bibob-onderzoek, LBB-advies en besluitvorming kosten (veel) tijd → risico van vertraging
- Communicatie tussen betrokken afdelingen aanbestedende dienst!

6. Conclusies/lessons learned

Conclusies/lessons learned

- Toepassing Wet Bibob bij aanbestedingen is hulpmiddel om ondermijning/contractering niet-integere partijen tegen te gaan
- Bibob-vragenformulier, eigen onderzoek en LBB-advies kunnen helpen bij nemen en onderbouwen uitsluitingsbeslissing
- Toepassing Wet Bibob bij aanbestedingen vergt gedegen voorbereiding, zorgvuldige planning en afstemming tussen betrokken afdelingen
- Borging in aanbestedingsstukken is noodzakelijke randvoorwaarde
- Specifieke kennis van en ervaring met Wet Bibob en aanbestedingsregels is vereist
- Ernstige beroepsfout moet volgens GP terughoudend worden toegepast en geconcretiseerd (want open norm), maar is wel waardevol i.h.k.v. Bibob
- Kost tijd en geld (zeker i.g.v. procedure)

7. Pauze

8. Dilemma

Dilemma

Hoe integer moet een inschrijver zijn?

'100%'? Of is bijv. '95%' genoeg?!

Dilemma

- **Fictieve casus:**

- Europese openbare aanbesteding slibtransport waterschap (Wts.)
- Wet Bibob v.t. verklaard, facultatieve uitsluitingsgronden ook
- Aanbestedingsdocument:

- ***“Nadere toelichting ernstige beroepsfouten***

- *Ten aanzien van eventuele ernstige fouten die de gegadigde in de uitoefening van zijn beroep heeft begaan (artikel 2.87, eerste lid, onder c, van de Aanbestedingswet 2012 en artikel 2.13.7, eerste lid, onder c, van de ARW 2012), onderzoekt [...] met name, maar niet uitsluitend, of er aanwijzingen zijn om aan te nemen dat sprake is van misdrijven zoals genoemd in artikel 8 van het Aanbestedingsbesluit, overtredingen van het mededingingsrecht, valsheid in geschrifte, belastingfraude, omkoping, milieuovertredingen, overtredingen van het sociaal recht, overtredingen van de arbeidsomstandighedenwet- en regelgeving, overtredingen van de Wet arbeid vreemdelingen en verwante regelgeving, overtredingen van vervoerswetgeving, onrechtmatige daden in het kader van de uitvoering van een opdracht waaruit ernstige schade is voortgevloeid en/of (andere) overtredingen van de Wet op de economische delicten.”*

Dilemma

- **Fictieve casus (vervolg):**

- X schrijft in
- UEA van X: géén ernstige beroepsfout, maar zie bijlage
- In bijlage: géén ernstige beroepsfout, maar in 2022 wel veroordeling tot geldboete van € 1.000,- wegens overtreding Wet wegvervoer goederen
- Wts. stelt verduidelijkingsvragen
- X: vonnis niet onherroepelijk en feit buiten terugkijkperiode
- Wts. gunt voorlopig aan X en verzoekt om GVA en invulling Bibob-vragenformulier
- X legt GVA en ingevuld formulier c.a. over

Dilemma

- **Fictieve casus (slot):**

- Uit formulier c.a. blijkt dat binnen terugkijkperiode van 3 jaar sprake is van o.a.:
  - 61 (administratieve) overtredingen Meststoffenwet, welke overtredingen zien op meerdere feiten
  - Gebundeld afgedaan met bestuursrechtelijke boetes: relatief lage bedragen (na bezwaar) van (vaak) ongeveer € 300,-- met tweetal uitschieters naar boven
  - Verscherpt toezicht RvO;
  - 5 overtredingen Wet wegvervoer goederen (overbelading van meer dan 20%) met boete/transactie tot gevolg
- Wts. verzoekt X om toelichting/verduidelijking
- X (o.a.):
  - Ik hoefde pas in Bibob-vragenformulier volledige openheid van zaken te geven
  - Gaat allemaal om relatief kleine administratieve overtredingen, geen forse feiten
  - Mensen maken nu eenmaal fouten, waar gehakt wordt vallen spaanders (in terugkijkperiode 375.000 transportbewegingen)
- Hoe kijkt u hier tegen aan? Alsnog uitsluiten?

Dilemma

- 100% foutloos gaat ws. te ver, maar i.c. voldoende reden tot uitsluiting!
  - Relevant: inkleuring ernstige beroepsfout in Aanbestedingsdocument
- Vgl. Vزر. Rb. Zeeland-West-Brabant 29 maart 2024 (ECLI:NL:RBZWB:2024:2333)
  - Eiseres toont realiteitszin: binnen onderneming met omvang X worden nu eenmaal fouten gemaakt
  - Echter, dat pleit eiseres niet vrij
  - Gaat om vraag of sprake is van ernstige beroepsfout (-en)
  - Overtredingen plus verscherpt toezicht in redelijkheid aan te merken als 'nalatigheid van zekere ernst' (zie Forposta) → ernstige beroepsfout
  - Maar let op: eerst hoor en wederhoor (*self cleaning*) en proportionaliteitstoets voordat kan worden uitgesloten

Matthijs Mutsaers

m.mutsaers@hekkelman.nl

024 - 382 83 41 (tevens mobiel)

Advocatuur Nijmegen

Prins Bernhardstraat 1
6521 AA Nijmegen
advocatuur@hekkelman.nl
024 - 382 83 84

Notariaat Nijmegen

Oranjesingel 41
6511 NN Nijmegen
notariaat-nijmegen@hekkelman.nl
024 - 382 84 86

Notariaat Arnhem

Sickeszplein 1
6821 HV Arnhem
notariaat-arnhem@hekkelman.nl
026 - 377 71 11

**DUIDELIJK
HEKKELMAN.**